लोक संस्कृति संरक्षण र प्रर्वद्धनका लागि गीत, संगीत रेकर्डिङ कार्यक्रम सम्बन्धी कार्यविधि, २०८०

<u>प्रस्तावना:-</u> लुम्बिनी प्रदेशमा रहेका लोक संस्कृति संरक्षण र प्रवर्द्धनका लागि गीत संगीत को रेकर्डिङ्ग गर्ने कार्यलाई प्रोत्साहन गर्न प्रदेश विनियोजन ऐन, २०८० को दफा ९ (१) वमोजिम गृह मन्त्रालयले यो कार्यविधि बनाएको छ ।

१. **<u>संक्षिप्त नाम र प्रारम्भः</u>** (१) यस कार्यविधि को नाम "लोक संस्कृति संरक्षण र प्रर्वद्धनका लागि गीत संगीत रेकर्डिङ्ग सम्वन्धी कार्यविधि,२०८०" हुनेछ ।

(२) यो कार्यविधि मन्त्रालयले स्वीकृत गरेको मिति देखि लागू हुनेछ ।

(३) यो कार्यविधि लुम्बिनी प्रदेशभर लागू हुनेछ ।

२. **<u>परिभाषा:-</u>** विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमाः-

(क) 'मन्त्रालय' भन्नाले 'गृह मन्त्रालय' सम्झनु पर्छ ।

(ख) 'लोक संस्कृति' भन्नाले प्रदेशमा परम्परागत रुपमा मनाइदै आएका विभिन्न समुदायसँग सम्बन्धित चाडवाड, गीत संगीत, नृत्य, भेषभूषा, रितिरिवाज, भाषा आदिलाई सम्झनुपर्छ ।

(ग) 'गीत संगीत रेकर्डिङ्ग' भन्नाले दुर्गम क्षेत्रका हिमाली र पहाडी भू:भागमा रहेका परम्परागत लोक भाका र लोक गायनलाई संरक्षण, प्रबर्द्धन र प्रोत्साहन गर्ने कार्यलाई सम्झनुपर्छ ।

३. **<u>उद्देश्यः</u>** (१) यस कार्यक्रमका उद्देश्यहरु देहाय बमोजिम हुनेछनः-

(क) प्रदेशका दुर्गम क्षेत्रका हिमाली र पहाडी भूभागमा रहेका लोक भाका र लोक गायनको गीत संगीत रेकर्डिङ्गमा सहयोग गरी प्रोत्साहन गर्ने ।

(ख) प्रदेश भित्रका लोक संस्कृतिको संरक्षण र प्रवर्द्धन गर्ने ।

४. **<u>गीत संगीत रेकर्डिङ्गमा सहयोग सम्बन्धी व्यवस्थाः-</u>**

१) प्रदेश भित्र रहेका लोक संस्कृतिसंग सम्वन्धित गीत संगीतको रेकर्डिङ्गमा सहयोग पुऱ्याउन मन्त्रालयले देहाय वमोजिमको कार्य गर्नेछः-

(क) प्रदेशमा रहेको हिमाली जिल्ला (पूर्वी रुकुम) र पहाडी जिल्लामा रहेका लोक गायकहरुलाई मन्त्रालयमा सूचीकृत हुन सूचना प्रकाशित गर्ने ।

(ख) सूचीकृत लोक गायकहरुको अभिलेख राखि निजहरुले लोक संस्कृतिसग सम्वन्धित गीत संगीतमा योगदान पुऱ्याएको देखिएमा रेकर्डिङ गर्न प्रोत्साहन गर्ने ।

(ग) गीत संगीतको रेकर्डिङ्ग कार्यलाई सहयोग पुऱ्याउने ।

५. लोक गायकहरुले सूचिकृत हुन पेश गर्नुपर्ने कागजातहरुः

(क) नेपाली नागरिकताको प्रमाणपत्र,

(ख) निजको हालसालै खिचेको फोटो,

(ग) लोक गायक गीत संगीत को क्षेत्रमा रुचीकर रही निजमा उक्त क्षमता रहेको भन्ने व्यहोराको स्थानीय तहको सिफारिस ।

६. **सिफारिस समितिः-** (१) मन्त्रालयमा सूचिकृत भएका लोक गायकहरुको छनौट गर्न देहाय बमोजिमको सिफारिस समिति रहनेछ ।

(क) महाशाखा प्रमुख, सूचना प्रविधि महाशाखा - संयोजक
(ख) अधिकृत प्रतिनिधि, संस्कृति हेर्ने मन्त्रालय - सदस्य
(ग) लोक गायक प्रतितिधि - सदस्य
(घ) संगीतकार प्रतिनिधि - सदस्य
(ग) शाखा अधिकृत, सञ्चार शाखा - सदस्य सचिव

(२) उपदफा (१) बमोजिमको समितिले सूचीकृत मध्येबाट लोक गायकको छनौट गरी निर्णय गर्न मन्त्रालयको सचिव समक्ष सिफारिस गर्नेछ ।

(३) सिफारिस गरिएका लोक गायकहरुको योग्यता र क्षमताको आधारमा मन्त्रालयको सचिवले छनौट गर्नेछ ।

(४) लोक गायकको छनौट गर्दा स्थानीय स्तरमा लुकेर रहेका प्रतिभाहरुको पहिचान गरी, लोक संगीतको पहुँच र पहिचानमा पुग्न नसकेका विपन्न लोक गायकहरुलाई प्राथमिकतामा राखिनेछ ।

(५) लोक गायकहरुको छनौट गर्दा लैङ्गिक समानताको समेत आधार लिइनेछ ।

७. **गित संगीत रेकर्डिङ्ग गर्ने संस्थाको छनौटः** (१) छनौट भएका लोक गायकहरुको गीत संगीत रेकर्डिङ्गको लागि संस्थाको छनौट गर्न मन्त्रालयबाट १५ (पन्ध्र) दिनको सूचना प्रकाशित गरिनेछ ।

(२) योग्य संस्थाहरुले रेकर्डिङ्ग पूर्वाधार, अनुभव, स्थान, प्रस्तावित रकम र दर्ता, नविकरण तथा कर चुक्तासँग सम्बन्धित आवश्यक कागजात सहित मन्त्रालयमा निवेदन पेश गर्नुपर्नेछ ।

(३) प्राप्त निवेदनहरु मध्येबाट सबैभन्दा योग्य र सक्षम संस्थालाई मन्त्रालयले रेकर्डिङ्गको लागि छनौट गर्नेछ ।

८. **मूल्याङ्कन समितिः** (१) गित संगीत रेकर्डिङ्ग गर्ने संस्थाको छनौटको लागि देहाय बमोजिमको मूल्याङ्कन समिति रहनेछ ।

(क) प्रमुख, सूचना तथा संचार प्रविधि महाशाखा - संयोजक
(ख) इन्जिनियर, सूचना प्रविधि प्रतिष्ठान - सदस्य
(ग) कानून अधिकृत, मन्त्रालय - सदस्य
(घ) अधिकृत प्रतिनिधि, संस्कृति हेर्ने मन्त्रालय - सदस्य
(ङ) शाखा अधिकृत, संचार शाखा - सदस्य सचिव

(२) समितिले लोक संस्कृतिसँग सम्बन्धित व्यक्तिलाई विज्ञ सदस्यको रुपमा आमन्त्रित गर्न सक्नेछ ।

(३) मूल्याङ्कन समितिले संस्था छनौट गरी निर्णयको लागि मन्त्रालयको सचिव समक्ष पेश गर्नेछ ।

(४) छनौट भएका गीत संगीत रेकर्डिङ्ग संस्थाले ७ दिनभित्र संझौता गरिसक्नुपर्नेछ ।

(५) छनौट भएका संस्थाले रेकर्डिङ्ग गरिएका गीत संगीतहरुको उत्पादन तथा बजारीकरणको कार्य समेत गर्नुपर्नेछ ।

९. <u>रकम भुक्तानी प्रक्रियाः-</u> (१) रेकर्डिङ्गको काम सम्पन्न भएपश्चात संस्थाले विल/भर्पाई संलग्न गरी भुक्तानीको लागि मन्त्रालय समक्ष निवेदन पेश गर्नुपर्नेछ ।

(२) संस्थाले पेश गरेको रेकर्डिङको प्रमाणको मुल्यांकन गरी मन्त्रालयले बैङ्क खाता मार्फत भुक्तानी दिनेछ ।

१०. <u>वजेट व्यवस्थाः-</u> (१) यस कार्यविधी वमोजिम बजेटको व्यवस्था मन्त्रालयको स्वीकृत कार्यक्रम वमोजिम हुनेछ ।

११. <u>वाधा अड्काउ फुकाउनेः</u> (१) यस कार्यविधि कार्यान्वयन गर्न कुनै वाधा अड्काउ परेमा मन्त्रालयले वाधा अड्काउ फुकाउन सक्नेछ ।